

Dr. Lévai Attila

Legyen emlékezete áldott! Erdélyi Zsuzsanna (1921-2015)

A Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiumának Egyházi Néprajzi Szekciója egyik legidősebb és talán az egyik legnagyobb tudományos örökséggel bíró tagja távozott az élők sorából idén február 12-én. **Erdélyi Zsuzsanna szekciónk megbecsült tagja volt, akinek távoztával nemcsak a szekció tudományos tagsága, de az egyetemes magyar kultúra lett kevesebb.** Hosszú életének rendkívül gazdag életpályája volt, melyet röviden ismertetünk.

Erdélyi Zsuzsanna Komáromban született, 1921. január 10-én. Nagyapja Erdélyi János (1814–1868) író, irodalomtörténész, filozófus. 1953–1963 között a Művelődésügyi Minisztérium népzenei kutatócsoportjában ismerkedett meg a magyar népzene - népművészet gazdag forrásvilágával, 1964–1971 között a Néprajzi Múzeum népzenei osztályán dolgozott. 1971–1987 között a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoportjának lett munkatársa. Szakrális szövegfolklórral, a népköltészet szimbolikájával foglalkozott. 1968-ban hallott először archaikus népi imádságot egy nagyberényi asszonytól, azóta ezt a középkori eredetű szöveghagyományt, a népi Mária-költészetet, a szóbeliség és az írásbeliség kapcsolatát és a népi vallásosságot kutatta elsősorban. Több tudományos testület megbecsült tagja volt, és számtalan rangos díjat és kitüntetést mondhatott magáénak.

A Magyar Művészeti Akadémia Nagydíjának laudációja jellemzi talán leginkább néprajzi tudományos munkásságát, mely a díjat **„A vallásos néphagyomány és szövegfolklór, a szóbeliség-írásbeliség kapcsolatának legnagyobb hatású kutatójaként a népköltészet szimbolikája és az archaikus apokrif népi szövegek kutatása terén elért, európai összefüggéseket is feltáró munkásságáért”** méltatással ítélte oda neki. 2014-ben elnyerte a Nemzet Művésze elismerést.

Legismertebb művei (válogatás):

- Adatok a magyar népköltészet szimbolikájához. *Ethnographia*, (1961)
- Hegyet hágék, lőtöt lépék. Archaikus népi imádságok (1974)
- Archaikus népi imádságok. In: Magyar Katolikus Lexikon I. (1993) 388–396.
- Aki ezt az imádságot... Élő passiók (2001)
- *Századokon át paptalanúl...* (2011)

Sokaknak megadatott szekciótársaink közül, hogy még hallhatták őt előadni, adott esetben együttműködhetek vele valamely kutatás alkalmából. Megtisztelő jelenlétével, előadásaival évtizedeken át részt vett a szekció munkájában, s 2005-ig előadásokat is tartott. Ettől az évtől kezdődően már személyesen nem vett ugyan részt a szekció munkájában, de figyelemmel kísérte azt és jókívánságait küldte. Épp a 2005-ös DC ülése előtt írta, a szekció akkori elnökének, a következőket:

*„Számítalan konferencián vettem részt 25 év alatt. Így csak a régi szeretettel gondolok Rátok, az egész kedves „gyülekezetre”, sikeres együttléte és eredményes tanácskozást kívánva Mindnyájatoknak. Jó munkát és hozzá Isten áldását: Zsuzsa néni
Budapest, 2005. aug. 17.”*

Erdélyi Zsuzsa eltávoztával a Szekció egyik kiemelkedő tagját veszítette el.
Legyen emlékezete áldott!

A DC Egyházi Néprajzi Szekciójának nevében: Dr. Lévai Attila, elnök